

Helsingfors

Helsingfors bostadslöshetsprogram 2026–2029

Helsingfors bostadslöshetsprogram 2026–2029

ISBN

ISSN

Utgivare

Helsingfors stad/Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Utgivningsår

2026

Helsingfors bostadslöshetsprogram 2026–2029 godkändes av stadsstyrelsen 22.6.2026.

Innehåll

2.1 Helsingfors särdrag – deras inverkan på bostadslösheten och behovet av social- och hälsovårdstjänster	6
2.2 Tillgången på bostäder, bostadsmarknaden och statens bostadspolitik.....	7
2.3 Stödbostäder	9
2.4 Förebyggande åtgärder och tidigt stöd.....	10
2.5 Långtidsbostadslöshet	12
2.5.1 Stöd för boendet	13
2.5.2 Projektet för att eliminera långtidsbostadslöshet i Helsingfors 2025–2027 .	14
2.6 Ekonomiska resurser som används för att förebygga och bekämpa bostadslöshet	15
2.7 Översikt över verksamhetsmiljön för arbetet mot bostadslöshet under de närmaste åren.....	17
5.1 Begreppsdefinitioner	25

1 Inledning

Helsingfors har förbundit sig till ett målmedvetet arbete för att utrota bostadslösheten senast år 2030. Bostadslöshetsprogrammet 2026–2029 har utarbetats i enlighet med Helsingfors stadsstrategi 2025–2029 för att arbetet mot bostadslöshet ska fortsätta utan avbrott. Helsingfors satsar på tillräckligt stödboende och på att trygga tillgången till boenderådgivning. Bostadslöshetsprogrammet har utarbetats som ett samarbete mellan Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektor, stadsmiljösektorn och stadskansliet. Målen med bostadslöshetsprogrammet är att stärka och etablera de metoder som visat sig fungera samt att hitta och införa nya metoder för att förebygga och eliminera bostadslöshet som fungerar i vår tid. Bostadslöshetsprogrammet ingår i strategiperiodens programhelhet. Det är ett strategiskt program som är parallellt med rusmedelstrategin och en del av målen för förebyggande av segregation och de förnyande programmen.

Bostadslöshetsprogrammet fortsätter det arbete som gjorts inom Helsingfors två tidigare åtgärdsprogram för att minska och eliminera bostadslöshet. Åtgärdsplanen för att förebygga och minska bostadslöshet 2020–2022 framskred huvudsakligen enligt de mål som ställts upp. Genom åtgärdsprogrammet uppnåddes huvudmålet att halvera bostadslösheten bland personer som lever ensamma (-47 %), och man gjorde betydande framsteg i att minska bostadslösheten bland familjer och par (-38 %). Arbetsmetoder som bidrar till att minska bostadslösheten utvecklades och nya enheter för boendeservice öppnades. Resurserna riktades i enlighet med de uppställda målen exempelvis till boenderådgivning och uppsökande arbete bland bostadslösa. Genom dessa metoder nådde man betydligt bättre än tidigare ut till personer som behövde hjälp, och deras problem med boendet kunde lösas i ett tidigare skede.

Som en fortsättning på det tidigare åtgärdsprogrammet utarbetades ett nytt åtgärdsprogram för att eliminera bostadslösheten för åren 2023–2025. Under 2023 fortsatte bostadslösheten att minska i enlighet med de uppställda målen, men år 2024 började bostadslösheten bland personer som lever ensamma öka något. Antalet långtidsbostadslösa slutade minska. Antalet bostadslösa familjer och par minskade fortfarande i enlighet med målen. Under 2025 började antalet bostadslösa öka markant, dock inte antalet bostadslösa familjer. År 2025 fanns det enligt beräkningarna 979 bostadslösa som levde ensamma i Helsingfors, vilket var 193 fler än 2024. År 2025 ökade bostadslösheten i hela Finland.

I bostadslöshetsprogrammet 2026–2029 används erfarenheterna från de tidigare åtgärdsprogrammen och verksamhetsmodeller som utvecklats. I nuläget behövs dock även nya metoder, eftersom nya behov har identifierats och situationen i samhället, som påverkar bostadslösheten, har förändrats.

År 2024 ansökte Helsingfors om projektfinansiering från statens [program för att eliminera långtidsbostadslöshet 2025–2027](#). Projektet för att eliminera långtidsbostadslöshet i Helsingfors 2025–2027 fokuserar på att förebygga långtidsbostadslöshet samt att förbättra funktionsförmågan och situationen bland personer som bor på enheter för stödboende genom socialarbetets metoder. Projektet omfattar även en effektstudie. Projektet beviljades finansiering i januari 2025. Projektet bidrar till att verkställa det nya bostadslöshetsprogrammet.

Målet att bostadslösheten ska elimineras innebär inte att det inte kommer att finnas en enda bostadslös person i Helsingfors. Det kommer även framöver att finnas personer som helt saknar bostad, eftersom nya bostadslösa söker sig från andra orter till Helsingfors och eftersom helsingforsare av olika skäl blir bostadslösa trots stödåtgärder. Det är också realistiskt att konstatera att en del av de boende i "bostad först"-enheterna förlorar sin bostad på grund av störande beteende eller hyresskulder, varvid de återvänder till gatan och hamnar i systemet för nödinkvartering och tillfälligt boende. Målet är dock att med hjälp av olika stödåtgärder hålla antalet vräkningar på en låg nivå och så snabbt som möjligt hitta lämpliga boendeformer för dem som blivit bostadslösa.

Med tanke på ovanstående omständigheter är högst 200 helsingforsare i taget utan stadigvarande bostad en realistisk målnivå när man talar om att eliminera bostadslösheten i Helsingfors.

Dessutom kommer faktorer utanför Finland även i framtiden att bidra till bostadslöshet i Helsingfors. Bland de bostadslösa finns ett varierande antal rörliga EU-medborgare och papperslösa. De är en del av fenomenet bostadslöshet i Helsingfors, och nödinkvarteringstjänster har ordnats för dem i staden. Denna grupp av bostadslösa kännetecknas också av dold bostadslöshet, som det kan vara svårt att få fram tillförlitlig information om.

Det följande avsnittet av bostadslöshetsprogrammet innehåller en översikt över Helsingfors särdrag och en aktuell lägesbild utifrån statistik och information som samlats in om verksamheten. Utgångsnivån för målen i bostadslöshetsprogrammet är statistiken för år 2025. Utvecklingen av antalet bostadslösa har dock följts sedan 2019. Målindikatorn för bostadslöshetsprogrammet är antalet bostadslösa totalt och i olika grupper. Förutom målindikatorn har programmets olika ansvariga aktörer flera statistiska indikatorer som stöd för ledningen av verksamheten. Med deras hjälp följer man hur åtgärderna framskrider, hur mycket arbete som utförts och vilka effekter det gett. Framstegen i åtgärderna och uppnåendet av målen följs regelbundet upp gemensamt inom staden under hela programperioden. Antalet bostadslösa följs också upp som en del av uppföljningen av framstegen i stadsstrategin, eftersom bostadslösheten är en av effektindikatorerna för stadsstrategin.

2 Lägesbild över bostadslösheten och tjänster

2.1 Helsingfors särdrag – deras inverkan på bostadslösheten och behovet av social- och hälsovårdstjänster

Helsingfors är Finlands enda storstad och bildar tillsammans med de övriga kommunerna i huvudstadsregionen ett metropolområde med över 1,3 miljoner invånare. Under de senaste åren har befolkningen i Helsingfors ökat rekordsnabbt. År 2024 ökade befolkningen med nästan 10 000 personer, vilket utgjorde cirka 30 procent av hela landets befolkningsökning. Den faktor som har haft störst inverkan på folkmängden är migrationen, som ofta för unga vuxna från utlandet och övriga Finland till Helsingfors.

I slutet av 2025 uppgick invånarantalet i Helsingfors till över 684 000.

Befolkningsstrukturen i Helsingfors är yngre än i resten av Finland. Jämfört med resten av landet finns det relativt sett fler personer i åldern 20–44 år i Helsingfors, och färre personer under 15 år och över 60 år. Andelen personer med utländsk bakgrund är också högre än i landet som helhet. Var femte invånare i Helsingfors har utländsk bakgrund, det vill säga är en person vars båda föräldrar (eller den enda som fortfarande lever) är födda utomlands. 23 procent av alla med utländsk bakgrund i Finland bor också i Helsingfors – och nästan hälften bor i huvudstadsregionen. Ett annat utmärkande drag för Helsingfors är att det är vanligt att man bor ensam: i varannan bostad i Helsingfors bor det bara en person.

Helsingfors är en välbeställd stad där invånarnas inkomst- och utbildningsnivå är högre än genomsnittet för hela landet. Inkomst och utbildning har ett starkt samband med hälsa och välbefinnande. Enligt många indikatorer som mäter hälsa och välbefinnande klarar sig personer med hög inkomst och hög utbildning bättre än personer med låg inkomst och låg utbildning. I Helsingfors är det också vanligare att få grundläggande utkomststöd än i landet som helhet, och andelen låginkomsttagare och personer utan examen på grundnivå är på samma nivå som i hela landet. Låga inkomster är vanligast bland ensamboende, ensamförsörjare och personer med utländsk bakgrund, samt i åldersgrupperna unga vuxna och äldre. Skillnaderna i hälsa och välbefinnande mellan olika befolkningsgrupper är stora i Helsingfors. Man kan också se skillnader mellan olika bostadsområden: utsatthet och välstånd koncentreras mycket tydligt till olika områden i Helsingfors. Under de senaste åren har de socioekonomiska skillnaderna mellan områdena ökat.

Indikatorer som beskriver behoven av social- och hälsovårdstjänster bland finländarna, såsom åldersstandardiserad sjuklighet, identifierar vanligen välståndet i Helsingfors samt befolkningens allmänna välbefinnande och hälsa, men många typiska storstadsfenomen som anknyter till utsatthet och marginalisering hamnar lätt i skymundan. Vissa sjukdomar som en del helsingforsare lider av syns till exempel inte i indikatorerna för sjuklighet. Hit hör exempelvis sjukdomar kopplade till användning av rusmedel, där dödligheten är betydligt högre i Helsingfors jämfört med hela landet.

Med finländska mått mäts både de som klarar sig bäst och de som klarar sig sämst i Helsingfors. Bland de mest utsatta märks svåra problem med missbruk och den psykiska hälsan, kriminalitet och bostadslöshet. Helsingfors har det största antalet långtidsbostadslösa i Finland. Vid sidan av missbruk och ekonomisk utsatthet är dålig och obehandlad psykisk och somatisk hälsa en central faktor i servicebehoven bland de långtidsbostadslösa. Antalet långtidsbostadslösa och svårt rusmedelsberoende personer syns i gatubilden i delar av Helsingfors. På grund av sin storlek och sina möjligheter lockar Helsingfors hela tiden till sig bostadslösa från andra delar av Finland. Till exempel är bostadslöshet bland invandrare ännu mer koncentrerad till Helsingfors än bostadslöshet i allmänhet.

2.2 Tillgången på bostäder, bostadsmarknaden och statens bostadspolitik

Tillgången på hyresbostäder i Helsingfors har förbättrats avsevärt under de senaste åren. För närvarande finns nästan dubbelt så många lediga fritt finansierade hyresbostäder i Helsingfors jämfört med nivån i början av 2020-talet. Även hos Helsingfors stads bostäder (Heka) fanns i slutet av 2025 drygt 1 700 bostäder som var eller snart skulle bli lediga, vilket är betydligt fler än för bara några år sedan. I slutet av år 2025 fanns det cirka 8 000 aktiva bostadsansökningar till Helsingfors stads bostäder. Av dessa ansökningar gällde 17 procent ett mycket brådskande bostadsbehov och 61 procent ett brådskande bostadsbehov. Möjligheterna för bostadslösa eller personer som hotas av bostadslöshet att få en av stadens bostäder har förbättrats i takt med situationen. Av dem som valts till Helsingfors stads bostäder fram till utgången av 2025 var nästan 1 600 personer, eller 24 procent, bostadslösa. År 2025 tackade 60 procent av dem som fick ett erbjudande om en bostad nej till erbjudandet. Av de bostadssökande som hade uppgett att de var bostadslösa tackade 45 procent nej till den bostad som erbjöds.

Den genomsnittliga hyresnivån för bostäderna fortsatte stiga i alla prisklassområden i Helsingfors år 2025. Särskilt i prisklassområde 3 och 4, som ligger längre bort från centrum, har hyrorna stigit relativt sett snabbare, eftersom hyresnivån sedan tidigare var lägre. Även om tillgången på hyresbostäder i Helsingfors är god för närvarande, råder det brist på bostäder som är tillräckligt förmånliga i förhållande till invånarnas inkomstnivå. Det finns alltså till viss del ett matchningsproblem på bostadsmarknaden.

Konjunkturen inom bostadsbyggandet är för närvarande svår. Bostadsbyggandet i Helsingfors har halverats jämfört med läget vid ingången till 2020-talet, och det låga antalet bygglov och påbörjade byggprojekt tyder på att byggandet kommer att förbli på en låg nivå under de kommande åren. Bland annat svårigheterna att få finansiering, konsumenternas och placerarnas betalningsförmåga och -vilja, den allmänna minskningen av förtroendet bland konsumenterna och de höga kostnaderna för byggande gör det svårare att genomföra projekt. Den låga nivån av byggande och den stora befolkningstillväxten kan leda till att läget på bostadsmarknaden i Helsingfors blir svårare före utgången av decenniet.

Statens bostadspolitik har förändrats radikalt under Petteri Orpos regeringsperiod. Man strävar efter att minska det bostadsbestånd som stöds av staten och vara striktare med att det ska riktas till de med allra lägst inkomster och marginaliserade grupper. Regeringen har vid flera tillfällen skurit ned bostadsbidragen, och från och med början av 2025 infördes inkomstgränser för valen av invånare till statligt subventionerade hyresbostäder. Beviljandet av räntestödslån för byggande och renovering av statligt subventionerade bostäder kommer att minska betydligt åren 2026–2027. Tidigare har Helsingfors andel av denna statliga räntestödsbefogenhet varierat mellan cirka 20 och 50 procent från år till år, så man kan anta att räntestödsfullmakten, särskilt på 2027 års nivå, inte kommer att räcka till för stadens egna bostadsprojekt enligt den planerade genomförande- och renoveringstakten.

Även investeringsunderstödet för specialgrupper kan numera i praktiken endast fås för bostäder för personer med funktionsnedsättningar och långtidsbostadslösa. När statens bostadsfond införlivas i statens budget kommer det sannolikt också att minska finansieringen, vilket medför osäkerhet kring stöden för byggande även framöver. De negativa effekterna bedöms särskilt drabba områden med hög prisnivå, som Helsingfors. Om projekt fördröjs eller avbryts i brist på finansiering leder det sannolikt också till att marknadsmässiga projekt fördröjs. Det beror på att projekt i Helsingfors ofta ingår i samma kvartershelheter som projekt som stöds av staten, och de kan vara kopplade till varandra genom gemensamma lösningar för byggandet. Förändringar i statens bostadspolitik kan också återspeglas i den regionala bostadspolitik och i kommunernas villighet att förbinda sig till att bygga statligt subventionerade bostäder. Om byggandet av statligt subventionerade bostäder upphör eller minskar betydligt i en del av regionens kommuner, kan det öka bostadslösheten och efterfrågan på förmånliga bostäder i regionen, vilket kan påverka situationen även i Helsingfors oberoende av stadens egna åtgärder.

2.3 Stödbostäder

Hyresbostäder avsedda för specialgrupper är en viktig del av Helsingfors stads bostadspolitik och det förebyggande arbetet för att bekämpa bostadslöshet. Bostäderna tilldelas personer som har behov av stödboende. Stödbostäder i olika delar av staden minskar särutvecklingen mellan olika områden i linje med Helsingfors mål för att förebygga segregation.

År 2025 överfördes förvaltningen av bostäder för specialgrupper från stadsmiljösektorn till boendetjänsterna. Målet med förändringen var att stärka förvaltningen av bostadsbeståndet för specialgrupper som helhet, säkerställa att bostadsbeståndet optimeras samt utveckla boendetjänsterna så att de blir ännu mer kundorienterade. Boendetjänsterna ansvarar för underhållet av bostadsbeståndet och den tekniska förvaltningen, administrationen av hyresavtal, att fastställa hyrorna enligt självkostnadsprincipen och att dela ut bostäderna i samarbete med social-, hälsovårds- och räddningssektorn. I januari 2026 fanns det 2 235 utlokaliserade stödbostäder, och uthyrningsgraden för dessa var 95,9 procent.

Boende för specialgrupper ordnas inom boendetjänsterna huvudsakligen genom en modell för mellanuthyrning, där staden är invånarnas hyresvärd. Staden tecknar förstahandsavtalet med fastighetsägaren och hyr sedan ut bostaden vidare till invånaren. Denna modell möjliggör tillgång till bostäder, centraliserad förvaltning, tydliga hyresförhållanden samt samordning av tjänster. Staden ansvarar för hyresförhållandet gentemot hyresgästen, fastställandet av hyran, hyresövervakningen samt förvaltningen av bostaden under den tid den används. Fastighetsägaren ansvarar för byggnadens skick och långsiktiga investeringar. Hyresgästen använder bostaden i enlighet med hyresavtalet och betalar hyran till staden. Modellen med mellanuthyrning gör det möjligt att smidigt reagera på förändrade behov och stöder stadens förmåga att effektivt rikta boendelösningar.

I stadsmiljösektorns och social-, hälsovårds- och räddningssektorns gemensamma utvecklingsprojekt för specialboende har man noterat att det i stödbostäder har funnits invånare vars faktiska stödbehov inte har kontrollerats på länge. I projektet har man inlett ett systematiskt tillvägagångssätt där invånarnas stödbehov granskas och de som inte har behov av stöd överförs till ägaren som direkta hyresgäster och får fortsätta bo i samma bostad om det är möjligt. Sedan maj 2024 har 124 invånare övergått till att bli direkta hyresgäster till ägarna inom ramen för projektet. Dessutom tillämpas en modell för positivt flöde i samarbete med Helsingfors stads bostäder (Heka), där hyresgästen kan övergå till att bli direkt hyresgäst när den tidsbegränsade hyresperioden löper ut. År 2025 övergick 51 av de boende inom Heka till att bli direkta hyresgäster. Övergången till självständigt boende frigör resurser för dem som behöver stöd.

Ett centralt mål för utvecklingen av förvaltningen av bostadsbeståndet är att optimera bostadsbeståndet. Detta innebär att stadens bostadsbestånd för specialgrupper på bästa möjliga sätt tillgodoser målgruppernas behov, är lämpligt fördelat över olika stadsdelar och förvaltas på ett kostnadseffektivt sätt. Optimeringen förutsätter kontinuerlig ledning genom information, bedömning av effekterna och riktande av resurser dit där behoven är störst. Vid utvecklingen av bostadsbeståndet beaktas även förebyggandet av segregation och jämlik tillgång till bostäder.

Stadsmiljösektorns boendetjänster och social-, hälsovårds- och räddningssektorn har stärkt sitt samarbete, och samarbetet utvecklas fortsättningsvis systematiskt under programperioden.

Kundarbetet och serviceprocesserna utvecklas som helhet för att bli mer kundorienterade än tidigare. Ett centralt utvecklingsområde är att stärka en kundorienterad indrivning, vars mål är att stödja invånare med ekonomiska utmaningar i ett tidigt skede och på ett proaktivt sätt förebygga vräkningar.

Ett smidigt, nära och målmedvetet samarbete inom staden över sektorsgränserna är en förutsättning för en framgångsrik verksamhet. För att ordna boende för specialgrupper krävs gemensam planering, delning av information och samordning av tjänster mellan stadsmiljösektorn, social- och hälsovårdsväsendet samt andra centrala aktörer.

2.4 Förebyggande åtgärder och tidigt stöd

Helsingfors satsar på att trygga tillgången till boenderådgivning i enlighet med stadsstrategin 2025–2029. Även genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet) och social-, hälsovårds- och räddningssektorns servicestrategi stöder detta mål. Den boenderådgivning som ordnas av social-, hälsovårds- och räddningssektorn finansieras huvudsakligen av kommun-Helsingfors. Boenderådgivningstjänstens mål är att hjälpa helsingforsare som har problem med boendet. Genom boenderådgivningens tidiga stöd förebygger man bostadslöshet och reder ut situationer där någon hotas av bostadslöshet. Boenderådgivning erbjuds på sex olika verksamhetsställen på olika håll i Helsingfors. Tjänsten erbjuds även via en lättillgänglig chattjänst samt per telefon.

Genom boenderådgivningen har man nått ut till ett allt större antal helsingforsare som riskerar att bli bostadslösa. År 2025 hade boenderådgivningen sammanlagt 28 689 kundkontakter, vilket är 14 procent fler än året innan. I synnerhet antalet unga och arbetslösa kunder ökade. 25–29-åringarnas andel av kunderna ökade med 30 procent och andelen arbetslösa med omkring 23 procent jämfört med föregående år. Genom boenderådgivningens arbete har man kunnat förhindra vräkningar, reda ut hyresskulder och ordna bostäder till bostadslösa och personer som hotats av bostadslöshet. Tjänsten för bostadssökning i samband med bostadslöshet har visat sig vara en nödvändig övergångstjänst för kunder som inte har andra stödbehov.

I arbetet med kunderna har man lagt märke till att en del hyresvärdar inte längre gör upp betalningsplaner med kunderna för betalning av hyresskulder, utan snabbt skickar hyresskulderna till indrivningsföretag. Engångsbeloppen blir då ofta för stora för de vräktas personernas inkomstnivå. Genom att göra upp betalningsplaner i ett tidigt skede kan man hjälpa människor att klara av sina hyresskulder och förebygga risker för bostadslöshet.

Till tjänsterna för bostadslösa hör tillfälligt boende enligt 21 § i socialvårdslagen för kunder som inte har behov av stödboende men som av särskilda skäl behöver sistahandsstöd för att ordna boende på grund av en akut situation med bostadslöshet. År 2025 fick totalt 70 barnfamiljer och 107 ensamboende personer bostad genom tillfälligt boende. Bland de kunder som behövde tillfälligt boende och i orsakerna till bostadslösheten märktes särskilt vräkningar och våld i nära relationer. Förändringarna i verksamhetsmiljön återspeglas även i behoven av tillfälligt boende. Effekterna märks särskilt genom att situationen för barnfamiljer har blivit svårare, eftersom barnfamiljernas hyresskulder har ökat och låga inkomster har ökat barnfamiljernas utmaningar i vardagen.

Boendetjänsterna för tillfälligt boende har under de tidigare åtgärdsprogrammen förnyats för att bli mer kundorienterade. Social-, hälsovårds- och räddningssektorns tillfälliga boende och stadsmiljösektorns boendetjänster har utvecklat en modell för att snabbt hitta bostad för gemensamma kunder. Med hjälp av modellen kan man hitta bostäder för ensamboende, par och barnfamiljer.

Kvoterna för bostäder har avskaffats och bostäder kan numera erbjudas från hela bostadsbeståndet utifrån behoven. Kunderna erbjuds tillfälliga bostäder i hela huvudstadsregionen, och man kan ta hänsyn till deras behov av stöd på ett mer individuellt sätt än tidigare. Den nya modellen gör det möjligt att i ännu högre grad erbjuda barnfamiljer bostäder i närheten av barnens skolor. Som en del av det tillfälliga boendet erbjuds stöd också i hemmet genom socialarbete och socialhandledning. Tjänsterna som tillhandahålls i hemmet och samarbetet med olika nätverk har ökat.

Inom barnskyddets eftervård finns huvudsakligen fungerande boende- och servicelösningar, som tryggar klienternas boende och beaktar deras individuella behov. Boendelösningarna för eftervårdens klienter beror på deras olika behov och situationer, då boendet kan ordnas på den allmänna bostadsmarknaden, genom mellanuthyrning eller i stödboende som ordnas som köptjänst, där producenten erbjuder en boende- och servicelösning samt boende med starkt stöd. Det kan vara svårt att hitta en bostad för klienten om hen inte klarar av att bo självständigt i en hyresbostad, exempelvis på grund av problem med livshantering eller ett akut missbruksproblem. År 2025 var omkring 45 av eftervårdens cirka 1 400 klienter bostadslösa. Alla klienter inom eftervården erbjuds ändå någon form av boendelösning, men alla kan inte eller vill inte ta emot den.

2.5 Långtidsbostadslöshet

De bakomliggande orsakerna till ökningen av bostadslöshet i allmänhet verkar också återspeglas i antalet långtidsbostadslösa, behovet av nödinkvartering och en ökning av antalet personer som sover ute. De ökade resurserna för arbetet mot långtidsbostadslöshet och de tjänster och tillvägagångssätt som utvecklats under de två tidigare åtgärdsprogrammen för att eliminera bostadslöshet räcker i nuläget inte längre i sig själva för att minska långtidsbostadslösheten. Det krävs nya åtgärder.

År 2025 fanns det 347 långtidsbostadslösa i Helsingfors. Antalet ökade med 50 personer jämfört med år 2024.

Enligt en beräkning som gjordes av det uppsökande närarbetet 1.8–15.11.2025 har antalet personer som övernattar utomhus eller i allmänna utrymmen ökat med 59 jämfört med föregående år. Under beräkningsperioden påträffades totalt 151 personer som övernattade utomhus eller i allmänna utrymmen. Fler än hälften av dessa personer identifierades som helsingforsare, medan resten var från annan ort eller så var deras hemort inte känd. Av de helsingforsare som påträffades uppgav 33 att de inte ville använda nödinkvartering.

Övernattningarna i nödinkvartering ökade från och med juni 2025. Under hösten hände det också att vissa personer inte fick plats i nödinkvarteringen, eftersom alla platser var upptagna. Därför köptes tilläggskapacitet av en serviceproducent.

Nödinkvarteringen för helsingforsare har 116 platser, varav 20 är rusmedelsfria. Det finns ett separat utrymme för kvinnor. Under 2025 övernattade i genomsnitt 77 personer per dygn i nödinkvarteringen. Under året använde 821 olika personer nödinkvarteringen. Antalet användare ökade med 128 personer jämfört med 2024. Drygt hälften övernattade enstaka gånger, medan knappt hälften övernattade i nödinkvarteringen 11 dygn eller mer under året.

I Helsingfors finns en mötesplats och stödcentral för unga med missbruksproblem som drivs av stiftelsen Sininauhasäätiö och där 12 personer kan övernatta i nödinkvartering. Av dessa övernattande gäster kommer 40 procent från andra orter. Dessutom driver föreningen Vailla vakinaista asuntoa (VVA ry) ett nattkafé där 15 besökare åt gången kan vistas över natten.

Det finns 90 platser för nödinkvartering för papperslösa. År 2025 övernattade i genomsnitt 40 personer per dygn.

Bakom långvarig bostadslöshet ligger ofta ett missbruksproblem. Rusmedel är lättillgängliga och de narkotiska preparat som säljs har ofta oförutsägbara effekter, vilka kan leda till aggressivitet och förvirring. Det rådande läget på narkotikamarknaden och dess effekter på användarna av rusmedel har syns på gatan och i tjänsterna. Det här har märkts särskilt tydligt på bostad först-enheterna, där vräkningarna på grund av våld och skadegörelse har mer än fördubblats jämfört med 2022. På samma sätt har antalet vräkningar på grund av hyresskulder mer än fördubblats jämfört med 2022. Den stigande trenden inleddes år 2023, och år 2025 vräktes 68 personer på grund av våld eller störande beteende och 24 personer på grund av hyresskulder. Dödligheten bland invånarna i bostad först-enheterna är omkring fem procent årligen.

2.5.1 Stöd för boendet

Enheten för stöd för boendet ordnar stödboende för långtidsbostadslösa som egen verksamhet och som köptjänst. Bostadstjänstens verksamhetsprincip är att vara inriktad på återhämtning. I fokuset på återhämtning utgår man från att upprätthålla och främja kundens fysiska, psykiska och sociala funktionsförmåga och välbefinnande. En central del i den återhämtningssinriktade verksamheten är att stärka kundens förmåga till självständighet och eget initiativ genom att uppmuntra och stödja kunderna att använda sina resurser i enlighet med de mål de själva har ställt upp. För en del av kunderna är målet att rehabiliteras till självständigt boende eller lättare boendeservice. För en del av kunderna upprätthåller stödboende funktionsförmågan, varvid målet är att trygga permanent boende i boendeservice som motsvarar kundens stödbehov.

År 2026 finns 1 031 bostäder i bostad först-enheterna. Antalet bostäder ökar med 48 jämfört med år 2025. Kapaciteten för stödboende inom bostadsenheterna motsvarar dock ännu inte det rådande behovet. Bostad först-enheterna har också 250 utlokaliserade fortsättningsbostäder med lättare stöd. Kunderna inom stödet för boende har för närvarande tillgång till omkring 1 750 utlokaliserade bostäder som ordnats av stadsmiljösektorns boendetjänster. På dessa enheter erbjuder arbetsgruppen för närarbete inom stödet för boende det stöd i vardagen som behövs för att invånarna ska klara av att bo på enheten, huvudsakligen genom servicehandledning. Det finns 167 platser på enheterna för tillfälligt boende.

Tjänsterna vid Sanduddsgatans servicecentral riktar sig till myndiga bostadslösa i Helsingfors som saknar nattlogi. Berusning utgör inget hinder för att söka hjälp. Den dagliga verksamheten omfattar måltids- och hygien tjänster, socialhandledning samt sjukskötars- och läkartjänster. Servicecentralen erbjuder sina övernattande kunder en avgiftsfri frukost samt förmånlig lunch och middag veckans alla dagar. Bastu- och duschutrymmena är öppna varje dag. Nödinkvartering erbjuds också på enheter som upphandlas som köptjänst, där det finns en separat avdelning för nyktra gäster.

Arbetsgruppen för bedömning och placering har som uppgift att ansvara för bedömningen av de bostadslösa kundernas stödbehov. Socialarbetarna i arbetsgruppen ansvarar för vuxensocialarbetet för kunder som bor på enheter för tillfälligt boende och stödboende som ordnats av stödet för boende. För frigivna fångar finns en särskild tjänst.

Socialhandledarna och sjukskötarna inom köarbetet arbetar med bostadslösa kunder som köar till stödboende på ett rörligt sätt och med fokus på att hålla kvar kunderna.

2.5.2 Projektet för att eliminera långtidsbostadslöshet i Helsingfors 2025–2027

Helsingfors stads projekt för att eliminera långtidsbostadslöshet i Helsingfors är ett gemensamt utvecklingsprojekt för social-, hälsovårds- och räddningssektorn och stadsmiljösektorn. Projektet genomförs med finansiering från miljöministeriet som en del av det nationella programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet senast år 2027. Projektet är en fortsättning på Helsingfors långsiktiga arbete för att minska bostadslösheten och syftar till att permanent utrota långtidsbostadslösheten i staden.

Målet med projektet är att förebygga långtidsbostadslöshet och att den återkommer samt att förbättra välbefinnandet, hälsan och delaktigheten bland personer som upplevt långtidsbostadslöshet. Samtidigt säkerställer man att stadens bestånd av hyresbostäder används effektivt och ändamålsenligt för att bekämpa långtidsbostadslöshet och stärka kontinuiteten i boendet.

De praktiska insatserna som riktar sig direkt till kunderna handlar om att förebygga vräkningar och erbjuda tidigt stöd samt om socialt arbete på fältet bland de personer som bor i bostad först-enheterna och som har upplevt långvarig bostadslöshet. Samarbetet mellan stadsmiljösektorn och socialtjänsterna vidareutvecklas genom att skapa en gemensam verksamhetsmodell för arbetsfördelning och informationssäkert informationsutbyte, så att kontinuiteten i boendet kan tryggas och servicekedjorna fungerar smidigt.

En viktig del av arbetet i projektet är också att stärka samarbetsnätverket för kunder vid centralerna för hälsa och välbefinnande som behöver mycket service, så att kunderna får de social- och hälsovårdstjänster som de behöver i rätt tid och på ett helhetsmässigt sätt. Samtidigt kartlägger vi behovet av ett starkt nätverk med fokus på att eliminera långtidsbostadslösheten i Helsingfors, och vi lägger grunden för partnerskapsråd som samlar aktörer inom staden, organisationer, serviceproducenter och erfarenhetsexperter.

Som en del av projektet genomför Y-Säätiö en praktiskt inriktad effektstudie där man bedömer effekterna av åtgärderna inom projektet på kundernas välbefinnande, tjänsternas funktion och utvecklingen av samarbetsstrukturer. Studien stöder ledningen genom information och bidrar till att identifiera lösningar som fungerar permanent, som etableras som en del av stadens servicestruktur.

Projektet stöder Helsingfors bostadslöshetsprogram som helhet genom att stärka servicekedjorna, stödet i rätt tid och positiva flöden samt främjar det helhetsmässiga välbefinnandet bland långtidsbostadslösa och helsingforsare som har upplevt långtidsbostadslöshet.

2.6 Ekonomiska resurser som används för att förebygga och bekämpa bostadslöshet

Den finansiering som direkt används för arbetet mot bostadslöshet består av social-, hälsovårds- och räddningssektorns andel för stöd för boendet samt andel för ungdomstjänster och socialt arbete för vuxna, samt av den finansiering för boenderådgivning som kommun-Helsingfors riktar till social-, hälsovårds- och räddningssektorn. Dessutom fokuserar stadsmiljösektorns boendeenhet sina tjänster särskilt på att hitta boende för bostadslösa.

Helsingfors har bemött den ökande bostadslösheten år 2025 genom att anställa 15 personer till arbetet mot bostadslöshet och två till boenderådgivningen. Helsingfors har också utökat arbetet bland missbrukare på fältet och i betydande grad påskyndat missbrukares tillgång till vård och rehabilitering.

År 2025 avsatte stödet för boende 36 300 000 euro direkt till insatser mot bostadslöshet. Beloppet består av den egna verksamheten och köpta tjänster inom stödboende och nödinkvartering samt socialt arbete, socialhandledning och hälso- och sjukvård inom arbetet mot bostadslöshet.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn har i budgeten för stöd för boendet år 2026 reserverat ett tilläggsanslag på 3,5 miljoner euro för åtgärder för att minska långtidsbostadslösheten. Under 2026 får Helsingfors 48 nya bostäder som fungerar enligt bostad först-principen, och planeringen av en ny egen boendeenhet i staden har inletts. Dessutom utreds ensamma bostadslösas situation just nu, och nödvändiga tilläggsåtgärder planeras utifrån den.

I Helsingfors finns också organisationer som arbetar med bostadslöshet och som får projektfinansiering och verksamhetsbidrag från STEA och Helsingfors stad. Staden och organisationerna har ett nära samarbete kring det praktiska arbetet med kunderna och samordningen av det.

Den andel av ungdomstjänsterna och vuxensocialarbetet som uttryckligen riktas till arbetet mot bostadslöshet (nödinkvartering och tillfälligt boende) är omkring 3 000 000 euro, varav den rörliga befolkningen och de papperslösa står för omkring 1 600 000 euro och boende med starkt stöd i samband med eftervården för omkring 1 500 000 euro. Utöver dessa har vuxensocialarbetets stöd och andra social- och hälsovårdstjänster en betydande roll i att identifiera och eliminera riskfaktorer för bostadslöshet inom arbetet mot bostadslöshet. År 2025 beviljades 2 200 000 euro i utkomststöd för hyresskulder.

Kommun-Helsingfors söker årligen bidrag från staten för boenderådgivningsverksamheten. De totala kostnaderna för boenderådgivningen uppgick år 2025 till 2 100 000 euro. Kostnaderna och eventuella behov av ytterligare resurser utvärderas årligen. Det är viktigt att kontinuiteten i finansieringsmodellen säkerställs för att trygga förebyggandet av bostadslöshet.

Finansieringen till arbetet mot bostadslöshet inom stadsmiljösektorns boendetjänster var 2 133 000 euro år 2025. Det totala beloppet utgjordes huvudsakligen av personalkostnader för val av invånare till stödbostäder, boendeuppföljning, administration och boenderådgivning.

Totalt spenderar Helsingfors stad nästan 50 miljoner euro årligen på arbetet mot bostadslöshet.

2.7 Översikt över verksamhetsmiljön för arbetet mot bostadslöshet under de närmaste åren

Bostadslöshet är ett mångfasetterat fenomen, och eliminering av bostadslöshet ger inte alltid en tillräcklig bild av individens sociala och hälsomässiga välbefinnande. Social och hälsomässig utsatthet kan bestå trots att man har fått en bostad, och risken för bostadslöshet kan återkomma. För att eliminera bostadslösheten och minska utsattheten måste man därför säkerställa en tillräcklig kapacitet för stödboendelösningar för långtidsbostadslösa, tillgång till social- och hälsovårdstjänster för kunder som behöver mycket service samt förebyggande av bostadslöshet och tidigt stöd i problem med boendet. För att målet ska kunna uppnås krävs ett gemensamt arbete över sektorsgränserna och nätverkssamarbete mellan serviceproducenter, organisationer, kamratstödjare och användare av tjänsterna.

Bostadslösheten kan inte elimineras och hållas borta enbart genom tillräcklig bostadsproduktion och genom social- och hälsovårdstjänster. För att minska riskfaktorerna för bostadslöshet krävs starka och sektorsövergripande förebyggande samhälleliga satsningar, särskilt på de mest utsatta familjernas, barnens och ungdomarnas välbefinnande och verksamhetsförutsättningar. För att detta ska lyckas krävs åtgärder från staten, välfärdsområdena och kommunerna.

I utgångsläget för det nya bostadslöshetsprogrammet finns många risker på vägen mot målet att eliminera bostadslösheten. De strukturella orsakerna till hemlöshet har förstärkts.

Det försämrade sysselsättningsläget, de skärpta villkoren för förmåner och de stigande boendekostnaderna påverkar många helsingforsbors liv negativt. En stor del av dem som får arbetslöshetsförmåner och allmänt bostadsbidrag får mindre stöd efter nedskärningarna i den sociala tryggheten. Även de studerandes situation har försämrats. I början av augusti 2025 övergick de flesta studerande till studiepenningens bostadstillägg. I fråga om ersättningsnivån är det ett klart mindre stöd än det allmänna bostadsbidraget, och det betalas endast för de månader då den studerande får studiepenning.

Antalet låginkomsttagare har ökat. I slutet av 2024 fanns det 93 600 låginkomsttagare i Helsingfors, vilket var 9 000 fler än året innan. Efter nedskärningarna i den sociala tryggheten måste stödmottagare med låga inkomster betala en allt större andel av boendekostnaderna själva. Antalet vräkningar har ökat med 22 procent sedan 2023. Antalet inledda vräkningar fortsatte öka år 2025, men antalet genomförda vräkningar minskade något jämfört med 2024. I Helsingfors finns det också färre bostäder än tidigare där hyran inte överstiger de gränser som FPA har fastställt för boendekostnader. Att inkomsterna är otillräckliga framgår också av att antalet mottagare av grundläggande utkomststöd i Helsingfors har ökat med åtta procent sedan 2023. Från och med början av 2026 har dock även villkoren för att beviljas grundläggande utkomststöd skärpts. Dessa förändringar kommer snart att märkas i stödmottagarnas vardag.

Effekterna av nedskärningarna i den sociala tryggheten drabbar främst de grupper som redan befinner sig i en utsatt situation. Förändringarna i den sociala tryggheten har genomförts samtidigt som arbetslösheten har varit mycket hög. Problemen med boende och bostadslösheten på grund av inkomstfattigdom har ökat. Dessa faktorer kan ha långvariga konsekvenser för individers och familjers livsförutsättningar och funktionsförmåga.

Utöver de ekonomiska konsekvenserna av nedskärningarna i de sociala förmånerna som riktar sig direkt till enskilda individer kommer finansieringen av social- och hälsovårdstjänsterna att bli betydligt mer ansträngd inom en snar framtid. Detta påverkar Helsingfors ekonomiska förutsättningar att bygga upp och säkerställa de tjänster som krävs för att få bort bostadslösheten. Minskningen av STEA-finansieringen försvagar samtidigt organisationernas möjligheter att bedriva arbete mot bostadslöshet.

När bostadslöshetsprogrammet inleds är den framtida finansieringen för boenderådgivningen inte heller ännu klar. Tidigare har staten bidragit med 30 procent av finansieringen.

Åtstramningarna i mottagningstjänsterna väntas ha den största effekten på bostadslösheten i Helsingfors, eftersom papperslösa som inte får del av tjänsterna oftast söker sig till huvudstadsregionen och särskilt till Helsingfors.

Läget i fråga om bostadslösheten påverkas också av ämnen som bjuds ut på narkotikamarknaden, som kraftigt försämrar missbrukarens livshantering och därför orsakar störningar såväl på gatorna som i boendet.

Parallellt med förändringarna inom socialpolitiken har det skett en omfattande förändring av statens bostadspolitik, där målet är att minska den statligt subventionerade bostadsbyggnationen och rikta den mot en mer avgränsad grupp än tidigare. Statens bostadspolitik styrs för närvarande i hög grad av de finanspolitiska målen om att minska den offentliga skulden. I och med en förändring i statistiken år 2022 har statens lånegarantier för bostadsbyggande räknats till den offentliga skulden, vilket höjer Finlands skuldförhållande betydligt. Detta kommer sannolikt att leda till en minskning av räntestödslånen för bostadsbyggande och renovering och därmed även av byggandet av nya bostäder, vilket innebär att tillgången till prisvärda bostäder försämras. När statens roll inom bostadspolitik försvagas kan Helsingforsregionens kommuners vilja och möjligheter att förbinda sig till att bygga och underhålla statligt subventionerad hyresbostadsproduktion utvecklas på olika sätt. Om andelen statligt subventionerade bostäder minskar i andra delar av Helsingforsregionen kan det ha en negativ inverkan på läget i fråga om bostadslöshet i Helsingfors oberoende av Helsingfors egna åtgärder eller hur mycket räntestöd som framöver riktas till Helsingfors.

Helsingfors kan påverka de ovan beskrivna yttre faktorerna i verksamhetsmiljön närmast genom att bedriva intressebevakning. Helsingfors har många styrkor inom sin egen verksamhetsmiljö. Bakom arbetet mot bostadslöshet i Helsingfors ligger en vilja som sedan länge förenar alla politiska grupper och som också återspeglas i formuleringarna i den senaste stadsstrategin. I och med den särskilda lösningen för Nyland är Helsingfors en stad där social-, hälsovårds- och räddningssektorn är en sektor bland andra. Denna struktur möjliggör ett smidigt och nära samarbete mellan olika sektorer samt en helhetsinriktad styrning av staden, vilket är särskilt viktigt när det gäller komplexa fenomen som bostadslöshet. Genom målmedvetet arbete har Helsingfors lyckats minska bostadslösheten avsevärt, och bakom detta ligger många framgångar. Helsingfors har utvecklat Finlands starkaste kompetens inom arbete mot bostadslöshet, som också är känd ute i världen och som många vill lära sig av.

Genom djärva förnyelser, en noggrann och effektiv resursfördelning samt genom att förlita oss på kompetensen hos vår personal och våra samarbetspartner fortsätter vi att arbeta för vårt mål att eliminera bostadslösheten. Till att börja med måste vi dock fokusera på att motverka den ökande bostadslösheten och minska dess negativa konsekvenser.

3 Inriktning av åtgärderna

Den numerärt största gruppen av hemlösa består av män som bor ensamma och ofta har missbruksproblem. Arbetet med bostadslösa och boendetjänsterna har historiskt också utvecklats för att svara på denna målgrupps behov. Boenderådgivningens kundkrets har däremot en mer varierad bakgrund.

De etablerade och fungerande tjänsterna bör fortsätta och vidareutvecklas. Samtidigt förstår vi att det finns en mångfald bland bostadslösa och personer som riskerar att bli bostadslösa, och vi förnyar tjänsterna för att motsvara de olika gruppernas behov.

Under programperioden väljer vi ut några målgrupper och verksamheter för närmare utveckling och uppföljning. En del av utvecklingsarbetet är fortfarande inriktat på de särskilda behoven hos ensamstående män, medan en annan del bättre än tidigare tillgodoser behoven hos andra grupper.

- Vi säkerställer att boenderådgivningen och den juridiska och ekonomiska rådgivningen räcker till för förebyggandet av bostadslöshet.
- Helsingfors har i praktiken lyckats eliminera bostadslösheten bland barnfamiljer. Det goda läget behöver upprätthållas, och man måste särskilt fokusera på att bekämpa bostadslöshet till följd av våld i nära relationer.
- Vi inleder ett försök med stöd i hemmet för helsingforsare i arbetsför ålder som behöver särskilt stöd. Genom stöd i hemmet kan man bland annat förebygga vräkningar, hyresskulder och behov av tyngre hälsovårds- och socialtjänster.
- Vi fortsätter använda modellen för mellanuthyrning för att ordna boende för specialgrupper. Modellen gör det möjligt att flexibelt reagera på föränderliga behov och bidrar till att boendelösningar kan riktas effektivt.
- När det gäller Helsingfors stads bostäder (Heka) fortsätter vi använda modellen med ett positivt flöde och stöder övergången till självständigt boende när det tidsbestämda boendet löper ut.
- Under programperioden bidrar vi till att förebygga att hyresskulder hopar sig och till användning av betalningsplaner i samarbete med hyresvärdarna.
- I subkulturer där missbruk förekommer befinner sig kvinnor vanligtvis i en underordnad och utnyttjad ställning. I stödboende och tillfälligt boende ordnas alternativ för kvinnor där deras särskilda behov beaktas.
- Nyktra personer kan uppleva berusade personer som övernattar på enheter för nödinkvartering som hotfulla. För dem ordnas vid behov rusmedelsfri nödinkvarteringskapacitet.

- Den ökande bostadslösheten bland helsingforsare med invandrarbakgrund är en del av segregationsfenomenet. Boenderådgivningens och socialarbetets metoder vidareutvecklas för att stödja framgångsrikt boende när invånarens svaga kunskaper i finska eller svenska eller bristande kunskap om det finländska systemet orsakar risker i boendet.
- I Helsingfors finns det papperslösa bostadslösa som inte omfattas av nästan några tjänster alls och som ofta befinner sig i en utsatt situation. De ska garanteras en lämplig nödinkvarteringslösning och de nödvändiga tjänsterna i samband med detta.
- Bostadslösa bostadssökande ges företräde i valet av invånare till Helsingfors stads bostäder (Heka).
- Bostadslöshet bland unga och de bakomliggande orsakerna till den förebyggs och åtgärdas bland annat genom riktade åtgärder inom eftervård, missbruksarbete och mentalvårdsarbete.
- Förebyggandet och elimineringen av långtidsbostadslöshet fortsätter genom de arbetsformer som utvecklas i projektet för att eliminera långtidsbostadslösheten i Helsingfors, genom att stärka arbetet på fältet samt genom att öka antalet bostad först-stödbostäder.
- Situationen bland de personer som identifierats i beräkningen av antalet bostadslösa och de tjänster som de får kartläggs, och utifrån detta förbättras identifieringen av riskfaktorer för bostadslöshet och tjänsterna vidareutvecklas.
- Situationen och boendelösningarna för frigivna fångar i Helsingfors kartläggs, och servicemodellen för att ordna bostäder vidareutvecklas utifrån detta.
- Vi fortsätter att stärka samarbetet mellan sektorerna och vidareutvecklar samarbetet systematiskt under programperioden. Vi skapar tydliga och varaktiga samarbetsstrukturer som främjar ett smidigt arbete och gör det möjligt att i ett tidigt skede upptäcka och hantera utmaningar som rör boende. Informationsutbytet mellan de olika sektorerna och de gemensamma verksamhetsmodellerna utvecklas så att bostadslöshet och vräkningar kan förebyggas mer effektivt. Stadsmiljösektorn informerar social- och hälsovårdstjänsterna om invånarnas utmaningar med boendet i ett tillräckligt tidigt skede, så att invånarna kan erbjudas ändamålsenligt stöd i rätt tid.

4 Mål

Huvudmål: Antalet bostadslösa minskar årligen och bostadslösheten har eliminerats senast 2030

Indikator: Årlig uppföljning till Varke (15.11)

Målnivå 31.12.2029: Det finns högst 200 ensamstående bostadslösa i Helsingfors, och inga bostadslösa familjer.

Ansvarig: Social-, hälsovårds- och räddningssektorn, Stadsmiljösektorn, Stadskansliet

Tabell 1. Antal bostadslösa i Helsingfors 31.12.2025 och utvecklingen åren 2019–2025

BOSTADSLÖSHET I HELSINGFORS	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ensamboende	1 678	1 534	1 209	896	739	786	979 (-42 %)
Bostadslösa familjer och par	130	122	88	81	33	10	12 (-91 %)

Tabell 2. Bostadslöshet i Helsingfors i olika grupper 31.12.2025 och utveckling åren 2019–2025

ENSAMBOENDE	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kvinnor	559	498	320	317	192	228	247 (-56 %)
Unga (under 25 år)	265	239	152	184	61	71	91 (-66 %)
Personer med invandrarbakgrund	602	518	345	180	266	259	277 (-54 %)
Långtidsbostadslösa	594	601	518	450	332	297	347 (-42 %)

*Den procentuella förändringen anges jämfört med 2019. Samma person kan ingå på flera ställen i statistiken. Antalet långtidsbostadslösa baserar sig på Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektors årliga statistik i november, personer i kö till boendeenheter och utlokaliserade bostäder inom stödboendet.

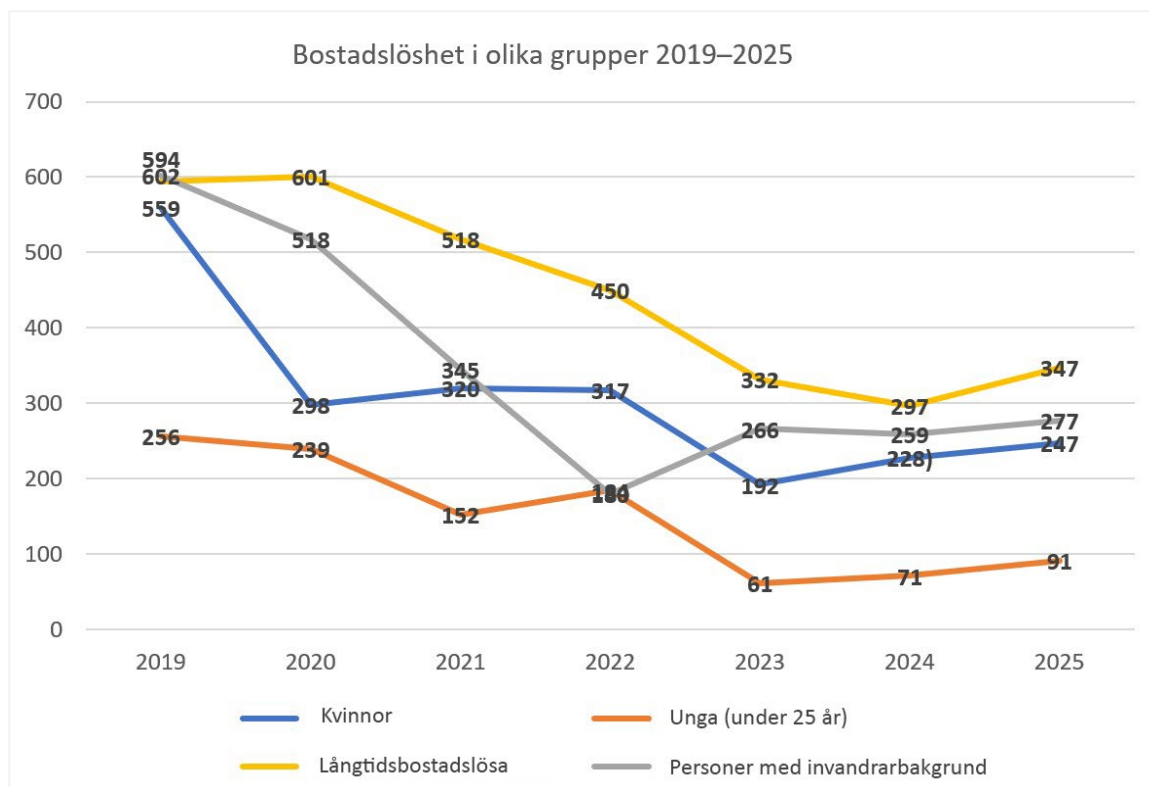

Bild 1: Bostadslöshet bland ensamstående i olika grupper åren 2019–2025.

*Antalet långtidsbostadslösa baserar sig på Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektors årliga statistik i november, personer i kö till boendeenheter och utlokaliserade bostäder inom stödboendet.

År 2025 var 25 procent av de ensamstående bostadslösa kvinnor, 9 procent unga under 25 år, 35 procent långtidsbostadslösa och 28 procent invandrare. Dessutom finns det i Helsingfors ett varierande antal papperslösa bostadslösa samt rörliga EU-medborgare som är bostadslösa.

Förutom målindikatorn för bostadslöshetsprogrammet har programmets olika ansvariga aktörer flera statistiska indikatorer som stöd för den praktiska ledningen av verksamheten. Med deras hjälp följer man hur åtgärderna framskrider, hur mycket arbete som utförts och vilka effekter det gett. Framstegen i åtgärderna och uppnåendet av målen följs regelbundet upp gemensamt inom staden under programperioden.

Övriga mål som följs upp separat:

1. Mål: Antalet vräkningar minskar

Indikator: Inledda och genomförda vräkningar

2. Mål: De bostadslösa tillgång till bostäder förbättras

Indikator: Bostadslösa som fått en Heka-bostad

3. Mål: Tjänsterna för bostadslösa stärker färdigheterna för boende

Indikator: Positivt flöde till bostäder med lättare stöd eller normala hyresbostäder från bostad först-enheterna

4. Mål: Resurserna för boenderådgivningen har tryggats och arbetet riktas på ett effektivt sätt

Indikator: Vräkningar som förhindrats genom boenderådgivning

5 Bilaga

5.1 Begreppsdefinitioner

I den här bilagan förklaras centrala begrepp och termer som används i programmet för att öka tydligheten.

Bostadslöshet och olika grupper av bostadslösa:

Bostadslös: Som bostadslösa definieras personer som inte har en egen bostad (hyres- eller ägarbostad) och som på grund av bristen på bostad bor på någon av följande platser: 1. utomhus, i trappuppgångar eller på så kallade skyddshärbärgen, 2. på hem för bostadslösa eller hos inkvarteringsrörelser, 3. på boendeserviceenheter, rehabiliterande enheter, sjukhus eller andra anstalter, 4. tillfälligt hos bekanta eller släktingar. (Definition från Varkes rapport om bostadslöshet)

Långtidsbostadslös: Med långtidsbostadslös avses en bostadslös person som har ett socialt eller hälsomässigt problem som betydligt försvårar boende, såsom problem med skulder, missbruk eller den psykiska hälsan, och vars bostadslöshet har blivit eller hotar att bli långvarig på grund av att sedvanliga boendelösningar inte fungerar eller för att det saknas lämpliga stödtjänster. Bostadslöshet betraktas som långvarig om den har varat i minst ett år eller om personen har varit bostadslös upprepade gånger under de senaste tre åren. I långtidsbostadslöshet framhävs behovet av hjälp och vård – hur länge tillståndet varar är sekundärt (Varke).

Dold bostadslöshet: Dold bostadslöshet är en form av bostadslöshet där personen inte syns i den officiella statistiken. Dolda bostadslösa är exempelvis personer som inte uppsöker tjänster och som bor inofficiellt exempelvis i andras bostäder. Det finns också personer som till exempel kan ha en adress, men av någon orsak inte kan bo där. (Exempel VVA ry)

Personer som övernattar utomhus: Personer utan stadigvarande boende, som bor i olika tillfälliga skydd och på tillfälliga platser och vandrar omkring. Personer som övernattar exempelvis utomhus, i trappuppgångar, i tält, i bilar, i allmänna transportmedel eller på stationer, i köpcentrum eller i parkeringshus räknas till den här gruppen. Till gruppen räknas också bostadslösa som övernattar på skyddshärbärgen, servicecentraler eller motsvarande platser där man kan övernatta bara en natt eller en helg i taget (Varke).

Papperslös: Person från något annat än ett EU- eller EES-land eller Schweiz som vistas i landet utan uppehållstillstånd eller vars uppehållstillstånd har löpt ut, som inte har rätt att resa in i eller vistas i landet. (THL)

Person med utländsk bakgrund: En person vars båda föräldrar (eller den enda som fortfarande lever) är födda utomlands (Varke – Definition som används av Statistikcentralen)

De viktigaste tjänsterna:

Boenderådgivningen: Syftet med boenderådgivningen är att förebygga problem med boendet och bostadslöshet. Bostadsrådgivningen hjälper alla invånare i Helsingfors som har problem med sin bostadssituation. Man kan be om råd om man exempelvis har problem med att betala hyra eller söka bostad, eller andra utmaningar med boendet. Boenderådgivningen hjälper också bostadslösa att söka bostad.

Tillfälligt boende: Enligt 21 § i socialvårdslagen ordnas tillfälligt boende för personer som av särskilda skäl behöver kortvarig, brådskande hjälp med att ordna boende. Tillfälligt boende innebär att bostadslösa personer erbjuds en tillfällig boendelösning. Tillfälligt boende är kortvarigt. Tjänsten är avsedd för låginkomsttagare och medellösa klienter inom vuxensocialarbetet som har ett kortvarigt och omedelbart behov av en bostad. Tillfälligt boende erbjuds antingen i bostäder som tillhandahålls av privata serviceproducenter eller i stadens egna bostäder och boendeenheter för tillfälligt boende.

Eftervård inom barnskyddet: Med eftervård avses helhetsmässigt stöd som erbjuds en ung person efter att vård utom hemmet inom barnskyddet eller en lång placering inom öppenvård har avslutats. Syftet med eftervården är att stödja den ungas återvändande till hemmet efter vården utom hemmet eller hens förmåga att klara sig själv genom att hjälpa hen att få tillräckliga färdigheter för en självständig vardag och ett vuxenliv.

Uppsökande närarbete: Det uppsökande närarbetet är social- och hälsovårdsväsendets arbete på gator och i allmänna utrymmen. Det uppsökande närarbetets socialhandledare och sjukskötare arbetar i par på gatorna, i köpcenter, i invånarlokaler och i andra offentliga och halvoffentliga utrymmen. Uppsökande arbete utförs med bostadslösa som sover utomhus samt personer som står utanför tjänsterna.

Nödinkvartering: Med nödinkvartering avses kortvarig inkvartering som varar endast en natt eller över ett veckoslut.

Stödboende: Med stödboende avses självständigt boende som stöds genom social handledning. Stödboende ordnas för personer som av särskilda skäl behöver hjälp eller stöd från välfärdsområdet för att bo självständigt eller vid övergången till självständigt boende.

Bostad först-enhet: En bostad först-enhet ingår i verksamhetsmodellen Bostad först (Housing First). Det är en boendetjänst där bostadslösa erbjuds en egen stadigvarande bostad utan villkor såsom nykterhet eller att man ska förbinda sig till vård. På enheten har personen en egen hyresbostad (inte tillfälligt boende), det finns stöd att få i vardagen (t.ex. socialt arbete, hälsovårdstjänster) och boendet är inte beroende av om man använder tjänsterna eller om rehabiliteringen lyckas. Målet är att ett stabilt hem ska lägga grunden för andra förändringar i livet.

Modellen för mellanuthyrning: Modellen för mellanuthyrning som används för särskilt boende i Helsingfors är ett tillvägagångssätt där Helsingfors stad ingår det primära hyresavtalet med fastighetens/lägenhetens ägare och hyr ut bostaden i andra hand till en kund inom det särskilda boendet. I modellen fungerar staden som hyresvärd för invånarna.

Modellen för positivt flöde: Med positivt flöde menar man att personer går från enheter för stödboende eller utlokaliserade stödbostäder till boendeformer med lättare stöd eller normala hyresbostäder. Ett positivt flöde är ett tecken på att tjänsterna är effektiva, och stödbostäder kan då frigöras till dem som behöver dem mest. Ett exempel på ett negativt flöde är vräkningar som gör personer bostadslösa på nytt.

Stödbostad: Former av hyresbostäder med stöd som riktar sig till specialgrupper

Andra viktiga begrepp:

Räntestödsfullmakt: Räntestödsfullmakten är det maximibelopp som fastställts i statens budget till vilket staten under ett visst år kan bevilja räntestödslån för att bygga, införskaffa eller renovera hyres- och bostadsrättsbostäder.

BM-programmet: BM-programmet, det vill säga genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning är en strategisk plan som Helsingfors stad gör upp för varje fullmäktigeperiod (4 år), och som styr stadens bostadspolitik och markanvändning. Syftet med programmet är att säkerställa en mångsidig, prisvärd och socialt hållbar bostadsproduktion och utveckling av bostadsområden.

Helsingfors

Helsingin kaupunki
Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

PL 6000, 00099 Helsingin kaupunki

Vaihde: 09 310 1691

etunimi.sukunimi@hel.fi

hel.fi/social-och-halsovardstjanster